

Rijbewijsdrang

Gemiddeld doen in Nederland per jaar zo'n 200.000 mensen voor het eerst rijexamen. Lespakketten en lesmodules zijn inmiddels ingeburgerd. Maar zijn die beter dan de oude vertrouwde 'losse lessen'?

De kwaliteit van de rijopleiding is in de loop der jaren geleidelijk verbeterd. Dit is onder meer te danken aan de nieuwe Wet rijonderricht motorrijtuigen (WRM). Voor de consument blijft het echter uiterst moeilijk en lastig een goede rij school uit te zoeken. Het slagingspercentage voor het praktijkexamen personenauto is de afgelopen tien jaar behoorlijk gestegen. Het percentage dat in 2003 slaagde voor het eerste praktijkexamen kwam op het hoogste niveau sinds jaren (46,4). En voor het eerst in de geschiedenis was het slagingspercentage voor het eerste examen hoger dan voor de herexamens (45,4). Volgens het Centraal Bureau voor de Rijvaardigheid (CBR) is deze stijging voor een belangrijk deel te danken aan het publiceren van de slagingspercentages per rij school. De website www.rij schoolgegevens.nl is

een stok achter de deur voor rij schoolhouders om beter te presteren. Helemaal te vergelijken zijn de cijfers niet. Het slagingspercentage van een rij school waarvan maar 5 mensen per jaar afrijden is minder betrouwbaar dan dat van een rij school waarvan 75 mensen per jaar examen doen.

Trucs

Het slagingspercentage alleen is niet zaligmakend. Ook diversiteit in kandidaten (jongeren of ouderen, allochtonen of autochtonen) en de lesauto's (automaat of schakelen) zijn van invloed. Het is namelijk voor rij schoolhouders redelijk makkelijk om de percentages wat op te krikken. Enkele trucs:

- Leerlingen weigeren die de Nederlandse taal slecht beheersen en daardoor meer moeite hebben

WAT KOST EEN RIJBEDIJS GEMIDDELD?

- Theorie-examen met zelfstudie € 30
- Rijlessen, 40 uur à €36,50 € 1460
- Praktijkexamen (inclusief huur auto) € 185
- Afhalen rijbewijs (leges; verschilt per gemeente) € 35

Totaal € 1710

Facultatief

- Theorie- en vragenboek, cd € 65 (tweedehands €20 à €25; misschien te lenen)
- Theoriecursus € 55
- Tussentijdse toets € 145

Dit is een globale prijsindicatie op basis van 40 lessen en 1 examen. Zakken, herexamens en vervollessen kunnen het rijbewijs een stuk duurder maken. Een snelle leerling kan met 25 lessen voor minder dan €1200 zijn rijbewijs hebben. De tussentijdse toets is inclusief autohuur, etc.

dat u per dag tot wel 4 uur achter het stuur zit. Voor sommige mensen is dat te veel; die nemen na een paar uur geen nieuwe informatie meer op. Net als bij een lespakket kunt u een spoedcursus meestal in 2 à 4 termijnen betalen; als u in één keer betaalt krijgt u vaak korting. Als bij de intakeles blijkt dat u niet geschikt bent voor een spoedcursus, bent u meestal wel het geld voor die les kwijt. Sommige rij scholen werken met computergestuurde rij simulators of beginnen op een verkeers oefenterrein. Een veilige omgeving, waar leerlingen met speciale auto's en onder toezicht van een 'verkeers storen' de basishandelingen leren: uit stilstand wegrijden,

met de lessen en het examen. Deze mensen krijgen bijvoorbeeld te horen: 'sorry, onze wachtlijst is vier maanden'. Discriminatie, maar in de praktijk komen ze er wel mee weg.

- Slechte leerlingen, zonder dat zij het merken, laten afrijden onder een andere rij schoolnaam. Hiertegen is het CBR al enkele malen opgetreden.

De meeste mensen in Nederland zijn afgereden na een serie 'losse lessen'. Gewoon elke week een uurtje lessen, na 15 lessen het examen aanvragen en na zo'n 30 tot 40 lessen afrijden. U betaalt per les, dus bevalt de rij school niet dan stapt u zo over naar een andere. Ook vraagt u pas examen aan als u eraan toe bent. Toch hebben mensen het gevoel dat met één rij les per week de rij opleiding eindeloos duurt. En het is niet duidelijk hoeveel het rijbewijs uiteindelijk gaat kosten.

Pakket

Rij scholen spelen in op de vraag naar andere les methoden, door een compleet lespakket aan te bieden, met alles erop en eraan. Zo'n lespakket begint met een intakeles om het niveau

vast te stellen. Daarna worden het aantal lessen, de les frequentie en totale kosten afgesproken. Dat schept duidelijkheid, maar u legt zich wel vast voor langere tijd. Met als gevolg dat het lastig kan zijn om tussentijds van rij school te veranderen. Lespakketten zijn zeker niet altijd goedkoper dan losse lessen. Bovendien verschilt de inhoud van zo'n pakket sterk per rij school. Let u heel goed op wat wel en niet is opgenomen en wat de voorwaarden zijn.

Spoedcursus

Een spoedcursus is eigenlijk een lespakket met een zeer hoge frequentie. In een paar weken of maanden hebt u uw rijbewijs. De redenen om te kiezen voor deze les methode verschillen nogal. Sommige jongeren willen zo snel mogelijk na hun 18^e achter het stuur zitten. Soms heeft iemand voor zijn werk snel een rijbewijs nodig. Anderen zijn bang dat ze met de klas sieke methode bij iedere nieuwe les een deel van de oude les zijn vergeten. Een spoedcursus is alleen weggelegd voor goede en snelle leerlingen. Een nadeel van zo'n spoedcursus kan zijn

VEELVOORKOMENDE IRRITATIES

We deden een oproep aan onze leden om hun klachten over rij scholen aan ons te melden. Uit de vele reacties hebben we de volgende irritatie-lijst samengesteld.

De rij instructeur

- valt vaak in slaap tijdens de rij les
- maakt botte, sarcastische opmerkingen
- komt vaak te laat of soms helemaal niet
- rookt in de auto
- laat zich vaak chaufferen naar een plek waar koffie en broodjes te koop zijn
- heeft een hekel aan druk verkeer (en wil dus rijden op rustige provinciale wegen)
- draagt geen autogordel
- vergat een aantal handelingen uit te leggen
- zegt de ene keer dit en de andere keer dat

doorschakelen, inparkeren, starten vanaf een helling, vloeiend snelheid minderen, terugschakelen, een bocht nemen. Dit heeft als voordeel dat de cursist bepaalde manoeuvres net zo vaak kan oefenen tot hij ze onder de knie heeft. Er zijn cursisten die het een prettig idee vinden dat de instructeur in het begin niet meerijdt. Die instructeur zit er natuurlijk wel als hij uiteindelijk de openbare weg opgaat.

Erkenning

Er is een aantal organisaties met een eigen rijopleiding, waarvan ze de kwaliteit bewaken. Bij de Bovag zijn ruim 660 rij scholen aangesloten. De Bovag

5 TIPS

1. Neem altijd een proefles en kijk of het klikt met de rijdocent.
2. Let erop dat de instructeur veel aandacht besteedt aan kijktechniek. Zijn de routes die u rijdt wel afwisselend?
3. U bent niet verplicht om theorielessen te volgen via de rij school. U kunt zich ook via zelfstudie voorbereiden op het theorie-examen van het CBR.
4. Geef nooit uw theoriecertificaat af aan de rij school. Dit is uw eigendom; u heeft het nodig om het praktijkexamen af te leggen.
5. U kunt geen praktijkexamen doen als u het theorie-examen niet heeft gehaald. Het is verstandig om dit examen te halen vlak voor u met praktijklessen begint; het theoriecertificaat is namelijk slechts een jaar geldig.

stelt als eis dat het slagingspercentage minimaal op het landelijk gemiddelde zit. Ook stelt deze brancheorganisatie eisen op het gebied van bedrijfsvoering en verzekeringen. Meer informatie kunt u vinden op www.bovag.nl. Een andere brancheorganisatie is de Federatie Autorijschool Management (FAM). Zij verenigt ruim 30 grotere verkeersscholen. Meer informatie vindt u op www.famverkeersscholen.nl. De 16 ANWB-rij scholen geven op 25 locaties in Nederland een rijopleiding; altijd in de vorm van een lespakket of spoedcursus. Bij de ANWB-Rijopleiding wordt eerst een intakeles (€66) gedaan. Deze heet bij de ANWB een intake-test. Optioneel kan voor een rijbewijsgarantie gekozen worden. Meer informatie vindt u op www.anwb.nl.

Modules

De Rijopleiding in Stappen (RIS) bestaat pas sinds 2003. Ook deze methode, zo verwacht het CBR, zal zorgen voor een hoger slagingspercentage. RIS is een rijopleiding in modules, die alleen bij speciaal opgeleide en gecertificeerde instructeurs gevolgd kan worden. De eerste examens volgens de

RIS-methode leverden slagingspercentages op die rond de 25 procent hoger liggen. De RIS-opleiding kent wat extra toetsen en een veiligheidstraining; daardoor zullen de kosten wat hoger uitvallen dan die van een reguliere opleiding. Er zijn vier modules en dus ook vier toetsen. Volgens het CBR heeft ook de tussentijdse toets (TTT) een positieve invloed op het slagingspercentage. Een TTT is een generale repetitie van het echte afrijden op driekwart van de rijopleiding. Steeds meer rij scholen voeren deze proef in. De toets is niet alleen een goede oefening, hij neemt ook vaak de nervositeit een beetje weg. Eén op de drie kandidaten maakte in 2003 gebruik van die mogelijkheid. Hun slagingspercentage kwam uit op 57,2; dat is ruim 15% hoger dan bij kandidaten die zonder de rijproef op examen gingen. Een tussentijdse toets kost bij het CBR €69,65.

Garantie

Sommige rij scholen garanderen aan het einde van een lespakket of spoedcursus een rijbewijs. De inhoud van zo'n rijbewijsgarantie kan echter sterk

kijk nou

verschillen. Bij sommige rijsscholen is de garantie niet meer dan één examenherkansing. Het is dus heel goed mogelijk dat u na een herkansing uw rijbewijs nog niet kunt afhalen. Het woord 'rijbewijsgarantie' is niet gelukkig gekozen. Sommige rijsscholen noemen het ook wel herexamengarantie. Er zijn ook rijopleidingen met vier herexamens in het pakket. Let u erop of de rijsschool alle herexamenkosten voor haar rekening neemt, dus vervollessen, CBR-kosten en rijsschoolkosten.

GESCHILLENCOMMISSIE

Probeer een geschil met uw rijsschool eerst met de rijsschool zelf op te lossen. In tweede instantie kunt u aankloppen bij de brancheorganisatie.

Klachten over een ANWB-Rijopleiding kunt u schriftelijk voorleggen aan:
**ARO BV, Postbus 4160,
 5604 ED Eindhoven.**

Een geschil met een Bovag-rijsschool kan binnen twee weken schriftelijk worden voorgelegd aan:
**Bovag Bemiddelingsbureau,
 Postbus 1100, 3980 DC Bunnik.**
 Het kan ook telefonisch:
 © **0900-269 22 68** (35 cpm).

Bent u over het resultaat van de bemiddeling niet tevreden, leg uw geschil dan schriftelijk voor aan:
**Geschillencommissie Verkeersopleidingen, p/a Kosterijland 15,
 3981 AJ Bunnik.**

Een geschil met een FAM-rijsschool kunt u voorleggen aan:
**FAM – Federatie Autorijschool Management, D. Oultremontweg 2,
 5154 PD Elshout,
 © (0416) 65 06 61.**

20 VRAGEN AAN DE AUTORIJSCHOOL

1. Wat kosten theorie- en praktijklessen?
2. Hoelang duurt een praktijkles precies?
3. Kan ik hier intensief lessen, bijvoorbeeld 2 uur per week in plaats van 1 uur?
4. Krijg ik les van één of meer instructeurs?
5. Is de rijles individueel of met een ander?
6. Kan ik bij een lespakket extra lessen kopen?
7. Kan ik het examen verschuiven als ik me niet zeker genoeg voel?
8. Biedt de rijsschool de mogelijkheid om naast losse lessen ook andere lesmethoden te volgen (pakket, spoed, RIS)?
9. Geeft u ook theorielessen en kan het theorielesmateriaal gehuurd worden?
10. Beschikt u over een oefenterrein of een rijssimulator?
11. Kan ik lessen in een automaat?
12. Kan ik lessen in een rookvrije auto?
13. Kan ik een vrijblijvende proefles krijgen?
14. Is de rijsschool bereid om de gemaakte afspraken in een lesovereenkomst op te nemen? Mag ik uw modelovereenkomst thuis even rustig nalezen?
15. Kunnen lesafspraken van week tot week gemaakt worden of moeten die van tevoren worden ingepland?
16. Wat gebeurt er bij verhindering wegens ziekte van mij of de instructeur? Krijg ik mijn geld terug of een vervangende les?
17. Is er een inzittendenverzekering gesloten?
18. Wat gebeurt er bij aanrijding tijdens de les? Of tijdens het examen?
19. Bent u aangesloten bij een brancheorganisatie?
20. Is er een onafhankelijke geschillenregeling?

Wie: Maria Aarts (46)
Woonplaats: Rotterdam
Wat: Banaanopblaashoes

Foto: Guido de Visser

Wat hebben we hier?

Een opblaasbare hoes om een banaan in te vervoeren. Zeg maar een soort airbag met aan twee kanten ribbelvormige luchtkamers. Vijf keer blazen en klaar. Voordat je de hoes opblaast moet je de banaan erin stoppen en voordat je 'm eruithaalt, moet je er wat lucht uit laten. Een prima bescherming. Ik neem elke dag een banaan mee naar het werk en dan zit ik drie kwartier in de trein. Voordat ik deze opblaashoes had, werd de banaan vaak geplet door de agenda in mijn tas. Of als het weer eens heel erg druk was in de trein en mensen duwden tegen mijn tas aan, dan kwam ik met zo'n bruinige banaan aan op het werk. Ik heb zo vaak een tas weg moeten gooien omdat hij besmeurd was met bananenpulp. Het leeg laten lopen van de beschermhoes levert trouwens wel rare gezichten op in de trein. Maar eenmaal leeggelopen, is de banaanopblaashoes heel compact en makkelijk op te bergen in de tas.

Hoe komt u eraan?

Hij kwam bij mijn werk binnen als gratis Chiquita promotiemateriaal. Bij mijn weten zijn ze in geen enkele winkel te koop.

En nu?

Als deze lek gaat, dan is er geen vervanging. Ik hoop dat er iemand is die hier een markt in ziet; met mooie felle kleuren. Een ideaal hebedding.

In Kijk Nou! vertellen lezers over de bijzondere band die ze hebben met een voorwerp. Een miskoop, een handig hulpmiddel, iets unieks (uit het buitenland). Stuur een foto en een beschrijving naar Kijk Nou!, Postbus 1000, 2500 BA Den Haag of mail naar kijknou@consumentenbond.nl. Vergeet niet uw naam en telefoonnummer te vermelden.